

Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads rutin för omedelbart omhändertagande enligt 6 § och 6 a § LVU

Reglerande styrande dokument

Policy
Riktlinje
Regel
Anvisning
► **Rutin**
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av: Avdelningschef Åsa Etéus	Gäller för: Samtliga Socialförvaltningar	Diarienummer: -	Datum och paragraf för beslutet: -
Dokumentsort: Rutin	Giltighetstid: Tills vidare	Senast reviderad: 2023-10-17	Dokumentansvarig: Kerstin Tingberg, Processledare

Bilagor:

-

Innehåll

Inledning	4
Syftet med denna rutin	4
Vem omfattas av rutinen	4
Bakgrund	4
Koppling till andra styrande dokument	4
Stödjande dokument	5
Rutin	6
Checklista för omedelbart omhändertagande enligt 6 § LVU	6
Dag 1	6
Beräkning av tidsfristen för att underställa förvaltningsrätten beslutet	8
Dag 2 – 7	8
Förvaltningsrätten fastställer det underställda beslutet	8
Upphörande av omedelbart omhändertagande	9
Checklista för omedelbart omhändertagande av barn i brådskande internationella situationer enligt 6 a § LVU	11
Dag 1	11
Dag 2 - 7	11
Beräkning av tidsfristen för ansökan om fortsatt omhändertagande	12
Ansökan om fortsatt omhändertagande för tillfällig vård enligt 9 a § LVU ...	12
Upphörande av ett fortsatt omhändertagande för tillfällig vård	12

Inledning

Syftet med denna rutin

Syftet med denna rutin är att tydliggöra socialtjänstens ansvar för barn och unga som omfattas av ett beslut om omedelbart omhändertagande enligt 6 § LVU (under 20 år) eller enligt 6 a § LVU (under 18 år). Ett omedelbart omhändertagande är en allvarlig och ingripande åtgärd. Genom att klargöra arbetsgången i dessa ärenden bidrar rutinen till en rättssäker handläggning och ökad likabehandling.

Vem omfattas av rutinen

Denna rutin gäller tills vidare för verksamheter i samtliga socialförvaltningar, Nordost, Centrum, Sydväst och Hisingen, med ansvar för att utreda barn under 18 år, och i vissa fall unga som är under 20 år.

Bakgrund

Den grundläggande förutsättningen för ett omedelbart omhändertagande enligt 6 § LVU är att det på goda grunder kan antas att vård enligt LVU är nödvändig och att förvaltningsrättens beslut om vård inte kan inväntas.

Ett omedelbart omhändertagande enligt 6 a § LVU avser endast barn i brådskande internationella situationer där svensk domstol inte är behörig att besluta om vård enligt LVU. Till skillnad från omedelbart omhändertagande enligt 6 § LVU så handlar det därför inte om ett omhändertagande inför en ansökan om vård enligt LVU, utan enbart för ”tillfällig vård” enligt LVU.

Om ett beslut om omedelbart omhändertagande behöver fattas med kort varsel, och individutskottets beslut inte kan avvaktas, har individutskottets ordförande eller någon annan förordnad ledamot rätt att fatta beslutet.

Koppling till andra styrande dokument

Styrande dokument	Koppling till denna rutin
Socialförvaltningarnas rutin för hantering av skyddade personuppgifter	Rutinen ska läsas parallellt i de fall barnet och/eller dess familj har någon form av skyddade personuppgifter.
Aktualisera en ansökan, anmälan eller information på annat sätt samt förhandsbedömning	Rutinen beskriver den grundläggande initiala handläggningen.
Utreda barn under 18 år enligt 11 kapitlet socialtjänstlagen (SoL)	Rutinen beskriver handläggningen under utredningsprocessen.

Ansöka om vård enligt LVU	Rutinen beskriver handläggningen.
Överväga polisanmälan vid misstanke om brott mot barn under 18 år	Rutinen tydliggör nämndens ansvar i de fall det finns oro för att ett barn utsatts för brott.
Placering i jourhem enligt SoL och LVU	Rutinen klargör arbetsgången.
Placering i barnets nätverk samt privatplacering	Rutinen klargör arbetsgången.

Stödjande dokument

LVU Handbok för socialtjänsten (Socialstyrelsen, 2020)

Rutin

Checklista för omedelbart omhändertagande enligt 6 § LVU

Dag 1

Åtgärdat

1. Aktualisera inkommen anmälan och gör en skyddsbedömning.
 2. Inled en utredning enligt 11 kap. 1 § socialtjänstlagen, om utredning inte redan pågår.
 3. Sök efter lämplig placering. För placeringar inom familjehemsvården, se rutiner listade ovan. För placeringar på stödboende eller HVB, skicka en förfrågan till Spink digitalt genom att fylla i deras placeringsformulär via <https://intranat.goteborg.se/wps/portal/int?uri=gbglnk:2019101151651932>
Vid placering på SiS särskilda ungdomshem ska ett placeringsformulär fyllas i digitalt och skickas via [Platsansökan - SiS - Statens institutionsstyrelse \(stat-inst.se\)](https://stat-inst.se/platsansokan)
 4. Överväg tillsammans med närmsta arbetsledare behov av umgängesbegränsning, hemlighållande av vistelseort, tillfälligt utreseförbud, polishandräckning och polisanmälan.
 5. Kontrollera om det är utskottssammanträde samma dag, om så är fallet, anmäl ärendet om behov av omedelbart omhändertagande till utskottets sekreterare. Skriv ett tjänsteutlåtande med begäran om omedelbar justering.
- Om det inte är ett utskottssammanträde samma dag gäller punkt 6 - 14.*
6. Kontakta beslutsfattaren, ordföranden i socialnämndens individutskott, och redogör för den akut uppkomna situationen och varför ett beslut om omedelbart omhändertagande brådskar.
 7. Vid fysiskt möte med ordföranden för signering av beslutsdokumenten, överenskom tid och plats med ordföranden för signeringen.
 8. Förbered dokumenten i Treserva för ordförandebeslut 6 § LVU (omedelbart omhändertagande) och 11 § LVU (placering) för ordföranden att signera.

9. I de fall det finns behov av beslut enligt 14 § LVU punkt 1 (umgängesbegränsning) och punkt 2 (barnets vistelseort ska inte röjas för vårdnadshavaren) ska även de dokumenten förberedas för ordförandens signering av beslut.
10. Vid fysiskt möte med ordföranden för signering: skriv ut beslutsdokumenten.
11. Vid elektronisk signering av ordföranden: Lägg in dokumenten i Netpublicator
12. Lägg in ordförandens signerade beslutsdokument i Treserva.
13. Om det även finns en pappersakt ska originalet läggas i akten.
14. Om det är ordförandebeslut ska de *anmälas* vid nästa individutskotts sammanträde.
15. Registrera besluten i Treserva.
16. Kommunicera ordförandebesluten/individutskottsbesluten, och bedömningarna som ligger till grund för besluten, med vårdnadshavarna och barnet om denne fyllt 15 år/den unge. Barn yngre än 15 år ska informeras utifrån ålder och mognad.
17. Om vårdnadshavaren och/eller den unge inte nås för kommunikering av det omedelbara omhändertagandet, ska kopior på handlingarna inkl. besvärshänvisning av placeringsbeslutet enligt 11 § LVU, omgående skickas till berörda parter.
18. Vid behov av polis för att verkställa det omedelbara omhändertagandet ska begäran om polishandräckning enligt 43 § punkt 2 LVU färdigställas med underskrift av beslutsfattare enligt gällande delegationsordning (dokumentet finns i Treserva).
19. Verkställigheten ska registreras i Treserva. När barnet/den unge har placerats är beslutet verkställt och vård enligt LVU påbörjas.
20. Ta ställning till vilka som behöver informeras om det omedelbara omhändertagandet, till exempel förskola eller skola, och av vem. Om det är möjligt ska dessa ställningstaganden ske i samråd med vårdnadshavarna och barnet om denne fyllt 15 år/ den unge.

Beräkning av tidsfristen för att underställa förvaltningsrätten beslutet

Beslutet om omedelbart omhändertagande ska underställas förvaltningsrätten inom sju dagar. Om tidsfristen inte hålls upphör omhändertagande.

Sista dagen för underställande är *samma veckodag, veckan efter det att beslutet fattades*.

- Har beslutet om omhändertagande fattats på en fredag ska alltså beslutet och handlingarna, som listas nedan, *kommit in* till förvaltningsrätten senast fredagen i veckan efter.
- Om beslutet om ett omedelbart omhändertagande fattas på en lördag, söndag eller annan röd dag, går tidsfristen för underställandet ut nästa vardag. Det innebär att om ett beslut om omhändertagande har fattats t.ex. under helgen 13 – 14 maj 2023 ska beslutet och handlingarna, som listas nedan, ha *kommit in* till förvaltningsrätten senast måndagen den 22 maj 2023.

Dag 2 – 7

1. Skriv snarast en redogörelse av skälen till omhändertagandet.

2. Underställ beslutet för prövning enligt 7 § LVU genom att digitalt via <https://secure.domstol.se/kontakt>, skicka följande dokument till förvaltningsrätten:

Försättsblad; Underställande av beslut.

Kopior på samtliga signerade ordförande-/individutskottsbeslut.

Redogörelse för omhändertagandet.

Samtliga dokument finns i Treserva.

3. Dokumentera att handlingarna avgått till förvaltningsrätten i Treserva under "Händelser".

Förvaltningsrätten fastställer det underställda beslutet

Om förvaltningsrätten fastställer det omedelbara omhändertagandet ska en ansökan om vård enligt 4 § LVU *kommit in* till förvaltningsrätten *senast fyra veckor efter verkställigheten av det omedelbara omhändertagandet*. Det fortsatta utredningsarbetet, som ska utvisa om det fortsatt finns grund för vård enligt LVU, måste därför bedrivas mycket skyndsamt i dessa ärenden.

1. Kontrollera innehållet i förvaltningsrättens beslut och registrera beslutet i Treserva. Välj beslutstypen för att det omedelbara omhändertagandet fastställs enligt 9 § första stycket punkt 2 LVU; ”omhändertagandet fastställs”.
2. Slutför den pågående utredningen enligt 11 kapitlet 1 § SoL.

Arbetsgång för den fortsatta handläggningen, se särskild rutin ”Ansökan om vård enligt 4 § LVU”.

Upphörande av omedelbart omhändertagande

Av rättssäkerhetsskäl är det av största vikt att det omedelbara omhändertagandet och placeringen enligt LVU upphör *genast* när det står klart att det inte längre finns någon laglig grund för att barnet eller den unge ska vara placerad:

- om det inte längre finns skäl för ett omhändertagande enligt LVU

Om det under den fortsatta utredningen efter ett omedelbart omhändertagande visar sig att det inte längre finns skäl för ett omhändertagande, ska socialnämnden besluta att detta ska upphöra. *Beslutet gäller omedelbart* och placeringen enligt LVU ska upphöra samma dag.

1. Se punkt 5 - 14 under avsnitt "Dag 1", men *observera lagrum:*
"ordförandebeslut 9 § tredje stycket LVU" (omedelbart upphörande)
2. Registrera beslutet i Treserva. Välj beslutstypen för att det omedelbara omhändertagandet upphör enligt 9 § tredje stycket LVU.
3. Avsluta pågående insats och placering enligt LVU i Treserva.
4. Kontakta omgående de berörda parterna och informera om
 - att beslutet om det omedelbara omhändertagande är upphävt, och varför
 - att det inte längre finns någon rättslig grund för en placering av barnet/den unge
 - att barnet/den unge omedelbart ska återvända hem till vårdnadshavaren
 - att om vårdnadshavaren, och den unge som fyllt 15 år, samtycker kan en placering fortsätta enligt SoL.
5. Informera förvaltningsrätten om beslutet, att skäl för LVU inte längre föreligger, genom att skicka dokumenten med ordförandens signerade beslut digitalt via <https://secure.domstol.se/kontakt>.
eller
6. Om nämndens beslut inte har underställts förvaltningsrätten inom dag 1 - 7, ska förvaltningsrätten inte informeras om beslutet.
7. Om vårdnadshavaren, och den unge som fyllt 15 år, *samtycker* till fortsatt placering ska nytt beslut fattas i Treserva, om insats och att en placering enligt SoL påbörjas, med beslutsfattare enligt gällande delegationsordning.
8. Om vårdnadshavare, och den unge som fyllt 15 år, *inte samtycker* till en fortsatt placering ska en omedelbar hemgång för barnet/den unge planeras tillsammans med de berörda parterna.

- **om förvaltningsrätten inte fastställer det underställda beslutet**

Om förvaltningsrätten inte finner grunder för det omedelbara omhändertagandet upphävs ordförandens alt. individutskottets beslut. *Beslutet gäller omedelbart* och verkställigheten, d.v.s. placeringen enligt LVU, måste upphöra genast samma dag.

1. Kontrollera innehållet i förvaltningsrättens beslut och registrera beslutet i Treserva. Välj beslutstypen för att det omedelbara omhändertagandet upphör enligt 9 § första stycket punkt 2 LVU; ”omhändertagandet fastställs ej”.
2. Avsluta pågående insats och placering enligt LVU i Treserva.
3. Kontakta omgående de berörda parterna och informera om
 - att beslutet om det omedelbara omhändertagande är upphävt, och varför
 - att det inte längre finns någon rättslig grund för en placering av barnet/den unge
 - att barnet/den unge omedelbart ska återvända hem till vårdnadshavaren
 - att om vårdnadshavaren, och den unge som fyllt 15 år, samtycker kan en placering fortsätta enligt SoL.
4. Om vårdnadshavaren, och den unge som fyllt 15 år, *samtycker* till fortsatt placering ska nytt beslut fattas i Treserva, om insats och att en placering enligt SoL påbörjas, med beslutsfattare enligt gällande delegationsordning.
5. Om vårdnadshavaren, och den unge som fyllt 15 år, *inte samtycker* till en fortsatt placering ska en omedelbar hemgång för barnet/den unge planeras tillsammans med de berörda parterna.
6. Kontakta arbetsledare för att diskutera om förvaltningsrättens beslut ska överklagas.
7. Om beslutet ska överklagas av nämnden, överväg att begära att kammarrätten förordnar att barnet eller den unge ska vara fortsatt omhändertagen enligt 6 § LVU i avvaktan på att kammarrätten prövar frågan om det omedelbara omhändertagandet.

- **om beslutet inte underställs förvaltningsrätten inom 7 dagar**

Om ett beslut om omedelbart omhändertagande inte har underställts förvaltningsrätten inom den reglerade tidsfristen på sju dagar upphör omhändertagandet, och *placeringen* enligt LVU *måste omedelbart upphöra*.

1. Fatta ett formellt beslut i Treserva. Välj beslutstypen för att det omedelbara omhändertagandet upphör enligt 7 § tredje stycket LVU.

Följ därefter punkt 2 – 5 i checklistan ovan för **Förvaltningsrätten fastställer inte det underställda beslutet**

Checklista för omedelbart omhändertagande av barn i brådskande internationella situationer enligt 6 a § LVU

Dag 1

1. Aktualisera inkommen anmälan och gör en skyddsbedömning.
2. Inled en utredning enligt 11 kap. 1 § socialtjänstlagen, om en utredning inte redan pågår.
3. Bedöm om förutsättningarna för ett omhändertagande enligt 6 a § LVU är uppfyllda, var barnet har sin hemvist och att barnet är under 18 år. Dokumentera bedömningarna.
4. Sök efter lämplig placering. För placeringar inom familjehemsvården, se rutiner listade ovan. För placeringar på stödboende eller HVB, skicka en förfrågan till Spink digitalt genom att fylla i deras placeringsformulär via <https://intranat.goteborg.se/wps/portal/int?uri=gbglnk:2019101151651932> Vid placering på SiS särskilda ungdomshem ska ett placeringsformulär fyllas i digitalt och skickas via [Platsansökan - SiS - Statens institutionsstyrelse \(stat-inst.se\)](#)

Följ därefter punkt 5 – 8 och 10 – 19 i checklistan ovan, *Checklista för omedelbart omhändertagande enligt 6 § LVU*

Dag 2 - 7

Följ tidsfristen samt punkt 21 – 23 i checklistan ovan, *Checklista för omedelbart omhändertagande enligt 6 § LVU*

21. Om uppgifter inkommer som kan motivera en annan bedömning av barnets hemvist, ska ett ställningstagande göras om beslutet bör omprövas.
22. Om beslutet ska omprövas ska individutskottet eller ordföranden i individutskottet kontaktas för beslut.
23. Informera förvaltningsrätten om de nya uppgifterna om hemvist.

Beräkning av tidsfristen för ansökan om fortsatt omhändertagande

Om förvaltningsrätten fastställer beslutet kan nämnden ansöka hos förvaltningsrätten om ”fortsatt omhändertagen för tillfällig vård” enligt 9 a § LVU. *Sista dagen* för ansökan är samma veckodag, *fyra veckor efter* det omedelbara omhändertagandet *verkställdes*. Om tidsfristen inte hålls upphör beslutet.

- Om det omedelbara omhändertagande t.ex. har verkställts tisdagen den 18 april 2023 ska ansökan *kommit in* till förvaltningsrätten senast tisdagen den 16 maj 2023.
- Om det omedelbara omhändertagandet verkställdes på en lördag eller annan röd dag, går tidsfristen för ansökan ut nästa vardag. Det innebär att om beslutet verkställdes t.ex. under helgen 13 – 14 maj 2023 ska beslutet och handlingarna ha *kommit in* till förvaltningsrätten senast måndagen den 12 juni 2023.

Ansökan om fortsatt omhändertagande för tillfällig vård enligt 9 a § LVU

1. Förbered ett tjänsteutlåtande till individutskottet för beslut om ansökan hos förvaltningsrätten om fortsatt omhändertagande. Tjänsteutlåtandet ska innehålla
 - omständigheter som utgör grunden för ansökan,
 - hur lång tid barnet behöver vara fortsatt omhändertaget.
2. Ta upp ärendet på nästkommande individutskottsmöte för beslut.
3. Nämndsekreteraren distribuerar ansökan till förvaltningsrätten.
4. Dokumentera individutskottets beslut samt att beslutet med bifogade handlingar avgått till förvaltningsrätten.

Upphörande av ett fortsatt omhändertagande för tillfällig vård

När en förlängning av tiden i 8 § LVU inte begärs eller inte görs inom tidsgränsen

Ett beslut om omedelbart omhändertagande i vissa internationella situationer upphör om en ansökan om fortsatt omhändertagande för tillfällig vård enligt 9 a § LVU inte begärs eller inte görs av nämnden till förvaltningsrätten inom tidsfristen på fyra veckor som anges i 8 § LVU.

1. Fatta ett formellt beslut i Treserva. Välj beslutstypen för att det omedelbara omhändertagandet upphör enligt 9 b § LVU.

Följ därefter punkt 2 – 5 i checklistan ovan för ***Förvaltningsrätten fastställer inte det underställda beslutet***